

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 579
Tarih: 09-02-2012

3955

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Sadullah Bakanı Sayın ERGİN tarafından Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 96. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi Cezaevi İzleme Komisyonu, Marmara bölgesinde yer alan cezaevlerindeki hak ihlalleri ile ilgili Ocak 2012 raporunu kamuoyuna sundu. Bu çalışmaya göre Türkiye' de toplam hapisane sayısı 377'dir ve toplam tutuklu hükümlü sayısı 127.042' dir. Cezaevlerinde yaşanan keyfi ve hukuk dışı hak gaspları, tutuklu ve hükümlülere uygulanan işkence, kötü muamele ve baskılar, insan hakları örgütlerine yapılan başvurular ve bu örgütlerin araştırmaları kanayan yara olan cezaevleri gerçeğini gözler önüne sermektedir. Rapora göre sadece 10 yılda hapisanede yaşamını yitirenlerin sayısı 2000'dir. Yapılan araştırmaların ise bu kişilerin ecelleri ile değil, hapisane koşulları sebebiyle yaşamını yitirmiştir. Ayrıca hapisanelerde bağımsız izleme kurullarının olmayışı, hükümlülerin kötü muamele ve hak gasplarını ispat etmekte sıkıntı yaşamasına, kendilerine yönelik saldırıları şikayet ettiklerinde ise disiplin soruşturmasına maruz kalmalarına neden olmaktadır.

Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Cezaevi İzleme Komisyonu' nun raporu, tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerine kabul ve sevk sırasında kötü muamele gördüklerini ve sorumlular ile ilgili herhangi bir soruşturmanın yapılmadığını gözler önüne sermektedir. Cezaevinde yeterli ve gerekli sağlık hizmetlerinin sunulmadığı gibi ayrıca ciddi hastalıkları bulunan kişilerin tedavileri geciktirilmektedir. Tedavi için götürülen tutukluların darp edilmesi, askerin muayene sırasında odaya girmesi sonucu kadın tutukluların tedavi olmadan geri dönmesine sebep olmaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin yaşamsal ihtiyaçları yeterli düzeyde karşılanmamakta ve buna ilişkin başvurular ve şikayetler cevapsız kalmaktadır. Ayrıca yoğun bir şekilde disiplin soruşturması ve cezalarına maruz bırakılmaktadırlar.

Yine başta İmralı Kapalı Cezaevinde yaşanan ve diğer özel tip ve F tipi cezaevlerinde yaşanan tecrit, izolasyon koşulları artık cezaevlerinde gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiş, adeta olağanlaşmıştır. F-tipi cezaevleri, genelleştirilmiş bir duyusal ve sosyal tecridin uygulandığı onur kırıcı muamele olup, ceza yasağına aykırılık teşkil etmektedir. Tutuklu ve hükümlüler "inceleme" adı altında insan onuruna yakışmayacak biçimde çıplak soyularak aranmaktadırlar.

Örneklerini verdiğimiz bu uygulamalar ülkemizde ne yazık ki yurttaşların yaşam hakkı ve kişi dokunulmazlıklarının devlet güvencesi altında olmadığı en açık ifadesidir. Türkiye'nin doğusundan batısına dört bir yanında, özellikle siyasi tutsakların dramını anlatan bu tablo şu başlıklar altında toparlanabilir. İşkence ve Kötü Muamele, Sağlık Sorunları, Tedavi Engeli, Keyfi Yasak ve Uygulamalar, Haberleşme Özgürlüğü- Mektup Engeli, Disiplin Cezaları, Görüş Engeli ve Avukat Görüş Engeli.

Gözaltı ve cezaevi benzeri alıkonulma yerlerinde işkence olaylarının ve ölümlerin önlenmesi açısından Birleşmiş Milletler İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi ve Seçmeli Protokolü'nün (OPCAT) öngördüğü şekilde insan hakları örgütleri, meslek kuruluşları ve ilgili hükümet dışı kuruluşların temsilcilerinden oluşacak bağımsız komitelere yetki verilmesi büyük önem taşımaktadır ve gerçekten de ülkemizde insana, yaşam hakkına yönelik saygıdan söz edebilmenin bir ifadesi niteliğindeki asgari önlemlerin alınması gerekmektedir.

Bu temelde

- 1- Türkiye'nin 2005 yılında imzaladığı, Birleşmiş Milletler İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi ve Seçmeli Protokolü'nün Dışişleri Bakanlığı tarafından TBMM'ye sunulması için bir girişimde bulunacak mısınız?
- 2- Cezaevlerinde yaşanan sorunlar ve hak ihlallerine dair Bakanlık olarak yapmış olduğunuz bir araştırma veya size intikal eden raporlar bulunmakta mıdır? Tespit ettiğiniz hak ihlalleriyle ilgili olarak bugüne kadar kaç cezaevi görevlisi hakkında inceleme ve soruşturma başlatılmıştır?
- 3- Cezaevlerindeki keyfi ve hukuk dışı uygulamaları önlemek için gündeminizde herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 4- Cezaevlerinde sağlık raporu ile belgelenmiş, iyileşmesi imkansız olan kronik ve ölümcül tutuklu hasta sayısı kaçtır? Söz konusu tutuklu hastaların tahliyesi konusunda herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
- 5- Adalet Bakanlığının yayınladığı "sohbet hakkı genelgesi" uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa hangi cezaevinde ve ne kadar süreyle uygulanmaktadır?
- 6- Cezaevlerinde tecrit ve izolasyon uygulanan kaç tutuklu vardır? Bu tecrit ve izolasyonun gerekçeleri nelerdir?
- 7- İmralı cezaevini kapatmayı düşünüyor musunuz?